EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 19.6.2024
COM(2024) 612 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomskih in socialnih politikah, politikah zaposlovanja ter strukturnih in proračunskih politikah Italije

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 612 final}

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomskih in socialnih politikah, politikah zaposlovanja ter strukturnih in proračunskih politikah Italije

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97[1] in zlasti člena 3(3) Uredbe;

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij[2] ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta[3], s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost zagotavlja državam članicam finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira EU. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra pripomore k doseganju gospodarskega in socialnega okrevanja ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda ter krepitev odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v EU ter podpiranju nadaljnjega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic.

---

1 UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 UL L 306, 23.11.2011, str. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) Cilj uredbe REPowerEU[4], sprejete 27. februarja 2023, je odpraviti odvisnost EU od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bi pripomoglo k doseganju energetske varnosti in diverzifikaciji oskrbe EU z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energijsko učinkovitost. Italija je v svoj nacionalni načrt za okrevanje in odpornost dodala novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje načrta REPowerEU.

(3) Komisija je 16. marca 2023 objavila sporočilo Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030[5], da bi prispevala k odločitvam politike in ustvarila okvirne pogoje za povečanje rasti. V sporočilu je konkurenčnost opredeljena glede na devet dejavnikov, ki se medsebojno krepijo. Med temi dejavniki reforme in naložbe na področju dostopa do zasebnega kapitala, raziskav in inovacij, izobraževanja in spretnosti ter enotnega trga izstopajo kot najpomembnejše prednostne naloge politike za reševanje sedanjih izzivov glede produktivnosti ter za krepitev dolgoročne konkurenčnosti EU in njenih držav članic. Komisija je 14. februarja 2024 to sporočilo dopolnila z letnim poročilom o enotnem trgu in konkurenčnosti[6]. V poročilu so podrobno opisane konkurenčne prednosti in izzivi evropskega enotnega trga, pri čemer se spremlja letni razvoj glede na devet dejavnikov konkurenčnosti.

(4) Komisija je 21. novembra 2023 sprejela Letni pregled trajnostne rasti 2024[7], ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2024. Evropski svet je 22. marca 2024 potrdil prednostne naloge iz pregleda v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 21. novembra 2023 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024, v katerem je Italijo opredelila kot eno od držav članic, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih lahko prizadela, ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Italije za leto 2024. Komisija je sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, ki ga je Svet sprejel 12. aprila 2024, ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2024, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic ter ki ga je Svet sprejel 11. marca 2024.

(5) 30. aprila 2024 je začel veljati novi okvir ekonomskega upravljanja EU. Okvir vključuje novo uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (EU) 2024/1263 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97. Vključuje tudi spremenjeno Uredbo (ES) št. 1467/97 o izvajanju postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in spremenjeno Direktivo 2011/85/EU o proračunskih okvirih držav članic[8]. Cilj novega

---

4 Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Uredba Sveta (EU) 2024/1264 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) in Direktiva Sveta (EU) 2024/1265 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

okvira je s postopno konsolidacijo javnih financ ter reformami in naložbami doseči vzdržnost javnega dolga ter trajnostno in vključujočo rast. Okvir spodbuja nacionalno odgovornost in je usmerjen bolj srednjeročno, hkrati pa je izvrševanje učinkovitejše in doslednejše. Vsaka država članica bi morala Svetu in Komisiji predložiti nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrti vsebujejo fiskalne, reformne in naložbene zaveze države članice, ki zajemajo obdobje načrtovanja štirih ali petih let, odvisno od rednega trajanja nacionalnega zakonodajnega obdobja. Pot gibanja očiščenih odhodkov[9] v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih bi morala biti skladna z zahtevami iz Uredbe (EU) 2024/1263, vključno z zahtevami, da se začne dolg sektorja država najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej zmanjšuje ali pa ostane na preudarni ravni pod 60 % BDP ter da se javnofinančni primanjkljaj srednjeročno zmanjša pod referenčno vrednost 3 % BDP in/ali ohranja pod to vrednostjo. Kadar se država članica zaveže ustreznemu sklopu reform in naložb v skladu z merili iz Uredbe (EU) 2024/1263, se lahko prilagoditveno obdobje podaljša za največ tri leta. V podporo pripravi teh načrtov naj bi Komisija [21. junija] 2024 državam članicam zagotovila smernice o vsebini načrtov in nadaljnjih letnih poročil o napredku, ki jih bodo morale predložiti, ter jim v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2024/1263 posredovala tehnične smernice o fiskalnih prilagoditvah (referenčne smeri in tehnične informacije, kjer je to ustrezno). Države članice bi morale svoje srednjeročne fiskalno-strukturne načrte predložiti do 20. septembra 2024, razen če se država članica in Komisija dogovorita o razumnem podaljšanju tega roka. Države članice bi morale zagotoviti sodelovanje svojih nacionalnih parlamentov ter posvetovanje z neodvisnimi fiskalnimi institucijami, socialnimi partnerji in drugimi nacionalnimi deležniki, kot je ustrezno.

(6) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2024 nadalje razvija v skladu z izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost. Za izpolnjevanje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra je še vedno bistveno, da se v celoti izvajajo načrti za okrevanje in odpornost, saj prispevajo k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v zadnjih letih. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020, 2022 in 2023 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

(7) Italija je 30. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 in na podlagi smernic za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Italijo[10], ki je bil spremenjen 8. decembra 2023 v skladu

---

9 Očiščeni odhodki, kot so opredeljeni v členu 2 Uredbe Sveta (EU) 2024/1263 z dne 29. aprila 2024 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Očiščeni odhodki pomenijo javnofinančne odhodke brez (i) odhodkov za obresti, (ii) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (iii) odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, (iv) nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, (v) cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter (vi) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

10 Izvedbeni sklep Sveta z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Italijo (ST 10160/21 INIT; ST 10160/21 ADD 1; ST 10160/21 ADD 1 REV 1; ST 10160/21 ADD 1 REV 2; ST 10160/21 ADD 1 REV 2 COR 1).

s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 zaradi posodobitve najvišjega finančnega prispevka za nepovratno finančno podporo in vključitve poglavja REPowerEU[11]. Izplačilo obrokov je pogojeno s sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, da je Italija zadovoljivo dosegla ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Predpostavlja se, da so predhodni mejniki in cilji zadovoljivo izpolnjeni, če zadevna država članica ni razveljavila ukrepov.

(8) Italija je 30. aprila 2024 predložila nacionalni reformni program za leto 2024 in program stabilnosti za leto 2024 v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 1466/97. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2024 odraža tudi polletno poročanje Italije o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.

(9) Komisija je 19. junija 2024 objavila poročilo o državi za Italijo za leto 2024[12]. V njem je ocenila napredek Italije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2023, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Italiji. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, kot tudi novimi in nastajajočimi izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Italije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev EU glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

(10) Komisija je za Italijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011. Glavne ugotovitve ocene makroekonomskih ranljivosti za Italijo, ki so jo pripravile službe Komisije za namene navedene uredbe, so bile objavljene aprila 2024[13]. Komisija je 19. junija 2024 ugotovila, da v Italiji obstajajo makroekonomska neravnotežja, potem ko je bil v letu 2023 ugotovljen obstoj čezmernih neravnotežij. Še vedno ostajajo prisotne zlasti ranljivosti, povezane z visokim javnim dolgom in šibko rastjo produktivnosti v razmerah nestabilnosti trga dela in nekaterih preostalih slabosti v finančnem sektorju, ki imajo čezmejni pomen. Delež javnega dolga v BDP v Italiji se je od najvišje vrednosti med krizo zaradi pandemije COVID-19 znatno zmanjšal, predvsem zaradi močne nominalne rasti BDP. Vendar je delež javnega dolga še vedno visok in je v letu 2023 znašal več kot 137 % BDP, trend zmanjševanja pa naj bi se letos in naslednje leto obrnil. Ta preobrat je posledica obsežne prilagoditve stanj in tokov, javnofinančnega primanjkljaja, ki je še vedno precejšen, čeprav se zmanjšuje, in nižje nominalne rasti BDP. Rast produktivnosti je bila na splošno in v povprečju pozitivna, vendar omejena, kar potrjuje potrebo po reformah in naložbah za odpravo strukturnih pomanjkljivosti in spodbujanje ugodnih pogojev za rast produktivnosti. Razmere na trgu dela so se v zadnjih letih izboljšale in niso povzročale pritiskov na plače. Stopnje aktivnosti so narasle na rekordno raven, čeprav so še vedno razmeroma nizke. Finančni sektor se je dodatno okrepil z izboljšanjem kakovosti bančnih sredstev in dobičkonosnosti, medtem ko so italijanske banke v svojih bilancah stanja še vedno precej izpostavljene državi in posojilom z državnim poroštvom. Ukrepi politike so bili ugodni za odpravo ranljivosti, tudi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost, ki med drugim spodbuja produktivnost in potencialno rast BDP za dolgoročno zmanjšanje deleža javnega dolga. Ohranjanje hitrosti izvajanja načrta za okrevanje in

[11] Izvedbeni sklep Sveta z dne 8. decembra 2023 o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Italijo (ST 16051/2023 INIT).

[12] SWD(2024) 612 final.

[13] SWD(2024) 104 final.

odpornost ostaja bistvenega pomena, dobrodošla pa bi bila tudi dodatna prizadevanja politike. Jasno je, da je potrebnih več ukrepov za zmanjšanje visokega deleža javnega dolga. Reformirani Pakt za stabilnost in rast, vključno z uporabo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, zagotavlja ustrezen in močan nadzorni mehanizem za obravnavanje tveganj za vzdržnost javnih financ in dopolnitev nadzora v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.

(11) Na podlagi podatkov, ki jih je potrdil Eurostat[14], se je primanjkljaj sektorja država Italije zmanjšal z 8,6 % BDP v letu 2022 na 7,4 % v letu 2023, dolg sektorja država pa se je zmanjšal s 140,5 % BDP konec leta 2022 na 137,3 % konec leta 2023. Kot je bilo napovedano v smernicah za fiskalno politiko za leto 2024[15], je Komisija v skladu z veljavnimi pravnimi določbami na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 izvedla prvi korak za začetek postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Komisija je 19. junija 2024 sprejela poročilo na podlagi člena 126(3) PDEU[16]. V tem poročilu je bil ocenjen proračunski položaj Italije, ker je primanjkljaj sektorja država v letu 2023 presegel referenčno vrednost 3 % BDP. V poročilu je bilo ugotovljeno, da namerava Komisija glede na to oceno in ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, ustanovljenega v skladu s členom 126(4) PDEU, julija predlagati začetek postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, tako da Svetu priporoči, naj sprejme sklep v skladu s členom 126(6) o ugotovitvi obstoja čezmernega primanjkljaja za Italijo.

(12) Svet je 12. julija 2022 Italiji priporočil[17], naj v letu 2023 zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejevanjem rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov pod srednjeročno rast potencialnega proizvoda[18], ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Hkrati je priporočil, naj bo Italija pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Italiji je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije. Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnanost[19] v letu 2023 nekoliko ekspanzivna, in sicer je znašala 0,3 % BDP v razmerah visoke inflacije. Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) je imela v letu 2023 restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 1,0 % BDP in je bila v skladu s priporočilom Sveta. Restriktivni učinek nacionalno

---

14 Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2024.

15 COM(2023) 141 final.

16 Poročilo Komisije, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (COM(2024) 598 final z dne 19. junija 2024).

17 Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Italije in mnenje Sveta o programu stabilnosti Italije za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 96).

18 Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 je srednjeročna rast potencialnega proizvoda Italije v letu 2023 na podlagi 10-letne povprečne realne stopnje potencialne rasti in deflatorja BDP za leto 2023 nominalno ocenjena na 5,9 %.

19 Fiskalna naravnanost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Z njo se ocenjuje gospodarska spodbuda, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnanost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (in brez začasnih izrednih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

financiranih tekočih primarnih odhodkov je posledica nižjih stroškov izrednih podpornih ukrepov (ciljno usmerjenih in tistih, ki niso ciljno usmerjeni), namenjenih gospodinjstvom in podjetjem zaradi zvišanja cen energije (za 1,4 odstotne točke BDP). Pokojnine in zmanjšanje davčnega primeža stroškov dela so bili med glavnimi dejavniki rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov). Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, so v letu 2023 znašali 0,8 % BDP. Nacionalno financirane naložbe so v letu 2023 znašale 2,9 % BDP, kar pomeni zvišanje za 0,3 odstotne točke v primerjavi z letom 2022. Italija je dodatne naložbe financirala iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU. Financirala je javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, kot so krepitev pametnih omrežij, izgradnja „tirenske povezave“, razvoj sistemov hitrega množičnega prevoza, proizvodnja vodika na degradiranih območjih, hitre internetne povezave in digitalizacija javne uprave, ki se delno financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU.

(13) Ključne projekcije iz programa stabilnosti za leto 2024 je mogoče povzeti, kot sledi. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije, predvideva realno rast BDP v višini 1,0 % v letu 2024 in 1,2 % v letu 2025, inflacija po HICP pa naj bi v letu 2024 znašala 1,2 %, v letu 2025 pa 1,8 %. Primanjkljaj sektorja država naj bi se, ob predpostavki, da se zakonodaja ne spremeni, v letu 2024 zmanjšal na 4,3 % BDP in v letu 2025 na 3,7 %, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal za 0,5 odstotne točke na 137,8 % in nato do konca leta 2025 na 138,9 %. Po letu 2025 naj bi se primanjkljaj sektorja država zmanjšal na 3,0 % BDP v letu 2026 in 2,2 % BDP v letu 2027. Primanjkljaj sektorja država naj torej od leta 2026 ne bi presegal referenčne vrednosti za primanjkljaj 3 % BDP. Dolg sektorja država kot odstotek BDP pa naj bi se po letu 2025 dodatno povečal na 139,8 % v letu 2026 in nekoliko zmanjšal na 139,6 % v letu 2027.

(14) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi realni BDP v letu 2024 zrasel za 0,9 %, v letu 2025 pa za 1,1 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 1,6 % v letu 2024 in 1,9 % v letu 2025.

(15) V pomladanski napovedi Komisije 2024 je predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 4,4 % BDP v letu 2024, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal na 138,6 %. Napovedano zmanjšanje primanjkljaja v letu 2024 odraža predvsem popolno postopno odpravo energetskih podpornih ukrepov in veliko nižje proračunske stroške davčnih dobropisov za prenovo stanovanj (0,25 % BDP v primerjavi s približno 3,5 % BDP leta 2023), in sicer zaradi sprememb zakonodaje, ki so privedle tudi do statistične razvrstitve novih davčnih dobropisov kot „neplačljivih“ (prejšnji davčni dobropisi so bili razvrščeni kot „plačljivi“). Povečanje deleža javnega dolga v BDP v letu 2024 odraža močno povečanje prilagoditve stanj in tokov zaradi zapoznelega učinka davčnih dobropisov za prenovo stanovanj v obdobju 2021–2023 na denarni tok. Glede na ocene Komisije naj bi bila fiskalna naravnanost v letu 2024 restriktivna, v višini 3,1 % BDP.

(16) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost v letu 2024 financirali odhodki v višini 0,6 % BDP v primerjavi z 0,8 % BDP v letu 2023. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, bodo omogočili visokokakovostne naložbe in reforme za povečanje produktivnosti brez neposrednega učinka na saldo in dolg sektorja država Italije. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi bili s posojili iz mehanizma za okrevanje

in odpornost v letu 2024 podprti odhodki v višini 1,3 % BDP v primerjavi z 0,3 % BDP v letu 2023.

(17) Svet je 14. julija 2023 Italiji priporočil[20], naj zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih očiščenih primarnih odhodkov[21] v letu 2024 na največ 1,3 %. Države članice so bile pozvane, naj pri izvrševanju svojih proračunov za leto 2023 in pripravi osnutkov proračunskih načrtov za leto 2024 upoštevajo, da bo Komisija na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 Svetu predlagala začetek postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se nacionalno financirani neto primarni odhodki Italije v letu 2024 zmanjšali za 2,8 %[22], kar je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti. Ta manjša poraba nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti nacionalno financiranih očiščenih primarnih odhodkov v letu 2024 ustreza 2,0 % BDP. Vendar so bili očiščeni odhodki v letu 2023 višji od pričakovanih v času priporočila (za 2,9 % BDP). Ker je bilo torej priporočilo za leto 2024 izraženo kot stopnja rasti, se mora pri oceni skladnosti upoštevati tudi učinek osnove iz leta 2023. Če bi bili očiščeni odhodki v letu 2023 enaki, kot je bilo pričakovano v času priporočila, bi bila posledična stopnja rasti očiščenih odhodkov v letu 2024 višja od priporočene stopnje rasti za 0,9 % BDP. Zato se ocenjuje, da nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki niso v celoti skladni s priporočilom.

(18) Poleg tega je Svet Italiji priporočil, naj v letih 2023 in 2024 ukrepa tako, da čim prej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podporne ukrepe, pri čemer uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Svet je Italiji nadalje priporočil, naj, če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 so neto proračunski stroški[23] energetskih podpornih ukrepov ocenjeni na 1,0 % BDP v letu 2023, v letu 2024 pa naj bi znašali 0,0 %. Če bi se povezani prihranki porabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja, kot je priporočil Svet, bi te projekcije pomenile fiskalno prilagoditev v višini 1,0 % BDP v letu 2024, nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki[24] pa bi imeli v navedenem letu restriktiven učinek na

---

20 Priporočilo Sveta z dne 14. julija 2023 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Italije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Italije za leto 2023 (UL C 312, 1.9.2023, str. 105).

21 Neto primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez (i) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) odhodkov za obresti, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

22 Pri tem se upoštevajo enkratni ukrepi v višini 0,04 % BDP v letu 2024 v zvezi z različnimi davčnimi odtegljaji in prihodki, povezanimi z davkoplačevalci, ki so prostovoljno uredili svoj pretekli davčni položaj (t. i. „tregua fiscale“), z znižanimi sankcijami in globami, izravnanimi z ukrepi v zvezi s poplavami, ki so maja 2023 prizadele Italijo (ter 0,3 % BDP v letu 2023 v zvezi z različnimi davčnimi odtegljaji in prihodki, povezanimi z davkoplačevalci, ki so prostovoljno uredili svoj pretekli davčni položaj (t. i. „tregua fiscale“), z znižanimi sankcijami in globami, ki so le delno izravnale učinke ukrepov v zvezi s poplavami, ki so prizadele Italijo maja 2023). Svet je 14. julija 2023 omenil tudi uničujoče poplave, ki so maja 2023 prizadele Italijo, in se dogovoril, da se bodo stroški neposredne izredne podpore v zvezi s temi poplavami upoštevali pri poznejših ocenah skladnosti in se bodo načeloma šteli za enkratne in začasne ukrepe.

23 Številka predstavlja raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s prihodki in odhodki ter, kadar je ustrezno, brez prihodkov od davkov na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije.

24 Ta prispevek se meri kot sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez (i) dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) enkratnih odhodkov, (iii)

fiskalno naravnanost v višini 2,7 % BDP. Vendar je to posledica restriktivnega učinka drugih naložb v osnovna sredstva v višini 3,2 % BDP, kar je povezano predvsem z navedenim močnim zmanjšanjem subvencij, povezanih z davčnimi dobropisi za prenovo stanovanj v letu 2024. Hkrati naj bi bil prispevek neto nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov k fiskalni naravnanosti, na katerega vpliva postopna odprava sedanjih energetskih podpornih ukrepov, ekspanziven v višini 0,4 % BDP, kar kaže na polno uporabo prihrankov v višini 0,8 % BDP zaradi teh sedanjih energetskih podpornih ukrepov za ekspanzivne politike, s katerimi se v letu 2024 poveča neto tekoča poraba, vključno z zmanjšanjem davčnega primeža stroškov dela. V letih 2023 in 2024 naj bi bili izredni energetski podporni ukrepi čim prej postopoma odpravljeni. To je skladno s priporočilom Sveta. Vendar naj se s tem povezani prihranki ne bi v celoti uporabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Pri tem obstaja tveganje za neskladnost s priporočilom Sveta.

(19) Svet je Italiji poleg tega priporočil, naj ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi nacionalno financirane javne naložbe v letu 2024 znašale 2,8 % BDP (v primerjavi z 2,9 % BDP v letu 2023)[25]. To je skladno s priporočilom Sveta. Javnofinančni odhodki, ki se financirajo s prihodki iz skladov EU, vključno z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, pa naj bi se v letu 2024 zmanjšali na 0,8 % BDP (z 1,2 % BDP v letu 2023), zlasti v povezavi z ReactEU.

(20) Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, in ob predpostavki nespremenjene politike pomladanska napoved Komisije 2024 v letu 2025 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 4,7 % BDP. Povečanje primanjkljaja v letu 2025 odraža predvsem pričakovano podaljšanje zmanjšanja davčnega primeža stroškov dela in nadaljnje povečanje odhodkov za obresti. Dolg sektorja država kot odstotek BDP naj bi se do konca leta 2025 povečal na 141,7 %. Napovedano povečanje deleža javnega dolga v BDP v letu 2025 odraža predvsem manj ugodno razliko med obrestno mero in rastjo ter prilagoditev stanj in tokov, ki povečuje dolg, povezano z zapoznelim denarnim učinkom državne podpore za prenovo stanovanj.

(21) Davčni prihodki Italije glede na BDP so razmeroma visoki v primerjavi s primerljivimi državami članicami, pri čemer glavni prispevek izhaja iz obdavčitve dela. Po tem, ko je parlament odobril izvedbeni zakon, ki določa širok mandat za reformo davčnega sistema, je vlada sprejela več izvedbenih uredb. Vendar doslej sprejeti ukrepi ne obravnavajo ključnih izzivov davčnega sistema, zmanjšanje davčnega primeža stroškov dela, ki je bilo uzakonjeno le do leta 2024 in financirano z začasnimi določbami, pa je precej omejeno. Poleg tega razširitev pavšalnih davčnih režimov, tudi za samozaposlene, poslabšuje horizontalno pravičnost in učinkovitost davčnega sistema z zmanjšanjem prerazporeditve, dajanjem prednosti posebnim kategorijam davkoplačevalcev in odvračanjem od rasti podjetij. Poleg tega, čeprav se v okviru načrta za okrevanje in odpornost izvaja več pomembnih ukrepov za davčno

---

odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) odhodkov, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP, izražena kot razmerje do nominalnega BDP.

[25] Pri zaokroževanju na prvo decimalko je razlika med nacionalno financiranimi javnimi naložbami med letoma 2024 in 2023 0,0.

upravo in poenostavitev, kot so predhodno izpolnjene prijave DDV, lahko drugi nedavni ukrepi negativno vplivajo na izpolnjevanje davčnih obveznosti. Med njimi so petletni rok za pobiranje davčnih napovedi, zmanjšanje sankcij v zvezi z izogibanjem davkom in prispevki za socialno varnost ter podaljšanje ukrepov, podobnih davčnim amnestijam. Pozorno je treba spremljati tudi učinek sistema predhodnega dogovora med davkoplačevalci in upravo glede izpolnjevanja davčnih obveznosti za mala podjetja. Na splošno bi bolj strukturna in rasti prijazna reforma davčnega sistema zahtevala proračunsko nevtralen prenos davčnega bremena s proizvodnih dejavnikov na druge vire, ki manj škodujejo rasti. V zvezi s tem še niso znane podrobnosti o načrtovani racionalizaciji davka na dodano vrednost, poleg tega pa v izvedbeni zakon za davčno reformo ni bila vključena posodobitev katastrskih vrednosti, ki so večinoma zastarele in se razlikujejo od tržnih vrednosti. Opaziti je mogoče tudi znatne izgube prihodkov v zvezi z javnimi koncesijami, vključno s plažami. Poleg tega bi lahko italijanski davčni sistem kljub razmeroma visokim prihodkom od okoljskih davkov bolje podprl zeleni prehod, zlasti z uskladitvijo obdavčitve z ravnjo emisij CO_2 iz virov energije in vozil, tudi za službene avtomobile.

(22) Načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k Uredbi vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Te naj bi prispevale k učinkoviti obravnavi vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za državo. Glede na ta kratek časovni okvir je hitro nadaljevanje učinkovitega izvajanja načrta, vključno s poglavjem REPowerEU, bistveno, da bi Italija z zelenim in digitalnim prehodom ter ob hkratnem zagotavljanju socialne pravičnosti povečala svojo dolgoročno konkurenčnost. Za izpolnitev zavez iz načrta do avgusta 2026 je bistveno, da Italija nadaljuje izvajanje reform in pospeši naložbe, tako da obravnava nastajajoče zamude, hkrati pa zagotovi močno upravno zmogljivost. Zlasti naložbe so zelo skoncentrirane proti koncu obdobja izvajanja načrta za okrevanje in odpornost in jim je treba nameniti posebno pozornost. Sistematično vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost.

(23) Italija mora v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2021/1060 v okviru vmesnega pregleda skladov kohezijske politike do marca 2025 pregledati vsak program, pri čemer mora med drugim upoštevati izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo za leto 2024 ter nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu. Ta pregled je podlaga za dokončno dodelitev sredstev EU, vključenih v vsak program. Čeprav je Italija dosegla napredek pri izvajanju kohezijske politike in evropskega stebra socialnih pravic, izzivi ostajajo, med osrednjim in severnim delom ter južnim delom države pa še vedno obstajajo regionalne razlike. Ključnega pomena sta pospešitev izvajanja programov kohezijske politike in krepitev upravne zmogljivosti na nacionalni in zlasti podnacionalni ravni. Prednostne naloge, dogovorjene v programih, ostajajo relevantne. Poleg ukrepov za upravno zmogljivost je zlasti pomembno hitro izvajanje naložb v raziskave, inovacije in konkurenčnost, zlasti v manj razvitih regijah, skupaj z načrti za razvoj infrastrukture in regionalnimi strategijami pametne specializacije. Italija bi morala še naprej zviševati kakovost osnovnih javnih storitev na jugu, zlasti storitev na področju oskrbe z vodo in ravnanja z odpadki, vključno s spodbujanjem posameznih izvajalcev na regionalni ravni. Še naprej je pomembno spodbujati izpopolnjevanje in preusposabljanje, tudi za zeleni prehod, s povečanjem deleža prebivalstva s terciarno izobrazbo in deleža odraslih, vključenih v usposabljanje. Zmanjšanje števila mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali

usposabljajo, z izboljšanjem izobraževalnega sistema in boljšim usmerjanjem aktivnih politik zaposlovanja ostaja prednostna naloga, zlasti na jugu. Poleg tega je treba še naprej podpirati zaposlovanje žensk s povečanjem ponudbe cenovno dostopnega in kakovostnega varstva predšolskih otrok. Italija bi lahko v podporo preoblikovanju industrijskih ekosistemov, zlasti na jugu, uporabila tudi pobudo platforme za strateške tehnologije za Evropo. Učinkovito posredovanje bi lahko vključevalo celostne industrijske politike, ki podpirajo razvoj in uporabo strateških tehnologij, zlasti na področju digitalnih inovacij, čiste energije in učinkovite rabe virov, predvsem v sektorjih, ki so na jugu že močno prisotni, kot sta avtomobilska in aeronavtična industrija. Strateški načrt za novo enotno posebno ekonomsko cono za jug bi lahko postal skladen okvir za spodbujanje poslovnih inovacij in produktivnosti z usmerjanjem ključnih projektov in krepitvijo povezovanja med vrednostnimi verigami.

(24) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih z načrtom za okrevanje in odpornost ter drugimi skladi EU, se Italija sooča z več dodatnimi izzivi, povezanimi z obdavčitvijo, demografskimi izzivi, vključno z njihovimi posledicami za vzdržnost javnih financ, industrijsko strategijo in politiko varstva konkurence.

(25) Italija je ena od držav članic EU z najstarejšim prebivalstvom, najnižjo rodnostjo in nadpovprečno starostjo prvorodnic. Selitveni prirast ostaja pozitiven, vendar ne odtehta več nizke stopnje rodnosti. Zato se delovno sposobno prebivalstvo še naprej krči, kar omejuje potencialno rast. Neugoden demografski razvoj naj bi povečal odhodke za pokojnine kot delež BDP do leta 2040, kar so še poslabšali sistemi predčasnega upokojevanja, uvedeni v zadnjih letih. Dolgoročno se pričakuje, da se bodo odhodki za pokojnine postopoma zmanjševali, tudi zaradi pokojninske reforme iz leta 2011, če se bo izvajala v celoti, vključno z omejitvijo sistemov predčasnega upokojevanja. Demografske izzive lahko pomagajo ublažiti trdnejši in bolj vključujoč trg dela za ženske in mlade ter večja kakovost delovnih mest, tudi v smislu nižje stopnje revščine zaposlenih in boljšega dostopa do socialne zaščite za nestandardne delavce. V ta namen bi lahko imele pomembno vlogo tudi družinske politike, vključno z ukrepi za spodbujanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, enakih možnosti ter dostopnih in visokokakovostnih storitev varstva. Poleg tega bi se migracije lahko uporabile tudi za preprečevanje upadanja prebivalstva, zlasti kratkoročno in srednjeročno. Čeprav se je z ukrepi, sprejetimi leta 2024, povečalo število državljanov tretjih držav, sprejetih v Italijo, in poenostavilo priznavanje tujih izobraževalnih nazivov, je ključnega pomena za boj proti begu možganov in boj proti demografskim trendom še vedno celovita strategija za privabljanje in zadržanje visoko usposobljenih delavcev in študentov. V tem okviru bi ti ukrepi prispevali tudi k podpiranju navzgor usmerjene socialne konvergence v skladu z analizo služb Komisije v drugi fazi, ki temelji na značilnostih okvira za socialno konvergenco[26].

(26) Gospodarstvo na jugu je prispevalo k okrevanju po pandemiji COVID-19. Kljub temu so za južne regije še vedno značilne gospodarske dejavnosti z nižjo dodano vrednostjo kot za regije v osrednji in severni Italiji. Poleg tega se pričakuje, da bodo prizadevanja za razogljičenje še posebej vplivala na izvoz juga. Gospodarske dejavnosti na jugu podpira več ukrepov politike, zlasti davčne spodbude. Italija je leta 2023 za jug vzpostavila enotno posebno ekonomsko cono, s katero je odgovornost za prejšnje cone prenesla na en sam organ, ki deluje v okviru predsedstva ministrskega sveta. Strateški načrt za to cono je treba še odobriti. Mehanizem za okrevanje in odpornost ter drugi

[26] SWD(2024) 132 final.

skladi EU prispevajo k naložbam in reformam v južnih regijah. Za boljše usmerjanje obstoječih ukrepov politike in izboljšanje dodane vrednosti naložb EU in nacionalnih naložb je potrebna industrijska in razvojna strategija za jug. V zvezi s tem ima jug velik potencial v številnih sektorjih, kot so logistika v Sredozemlju in vrednostne verige energije iz obnovljivih virov. Poleg tega je krepitev povezav med znanostjo in podjetji, da se znanstvena spoznanja pretvorijo v praktične rešitve, ključnega pomena za oživitev industrije in umestitev juga v globalne vrednostne verige. V ta namen bo ključnega pomena nadaljnja institucionalizacija vloge uradov za prenos tehnologije, zlasti na jugu, na primer s krepitvijo upravnih zmogljivosti. Opredelitev in izbira teh strateških sektorjev v razvojni strategiji sta pomemben dejavnik za povečanje konkurenčnosti južnih regij s pozitivnim učinkom na nacionalni ravni. Z usmerjanjem obstoječih ukrepov politike in osredotočanjem načrtovanih naložb na te sektorje se lahko še poveča njihov gospodarski učinek.

(27) Izboljšanje poslovnega okolja bi olajšalo podjetništvo, boljši okvirni pogoji za konkurenco pa bi spodbudili učinkovitejše razporejanje virov ter vodili k povečanju produktivnosti. Večja konkurenca in boljša sektorska ureditev bi koristila tudi potrošnikom in izboljšala javne finance, kar bi pripomoglo k odpravi ranljivosti Italije zaradi visokega javnega dolga in šibke rasti produktivnosti, kot je navedeno v uvodni izjavi 10. „Letni zakon o konkurenci“ iz leta 2022, ki je bil sprejet decembra 2023, je treba ustrezno izvajati. Italijanski načrt za okrevanje in odpornost v skladu z italijansko zakonodajo predvideva letno sprejetje zakona o konkurenci, vendar ne določa vseh sektorjev, za katere veljajo takšni letni akti zakoni o konkurenci. Zakonodajna pobuda je zlasti potrebna za trgovino na drobno, še posebej v zvezi z ureditvijo delovnega časa trgovin in razprodaj, za regulirane poklice, zlasti za olajšanje pogojev za dostop do njih, pa tudi za železnice, kjer mora biti oddaja naročil za regionalni prevoz in medmestne storitve konkurenčna. Poleg tega italijanski organ, pristojen za konkurenco, navaja, da v številnih drugih sektorjih, kot so poštne storitve, farmacevtski izdelki, gospodarske zbornice in storitve najema vozil z voznikom, ostajajo znatne ovire za konkurenco.

Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2024 priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja. Kar zadeva Italijo, priporočila 1, 2, 3 in 4 prispevajo k izvajanju prvega, drugega, tretjega in četrtega priporočila za euroobmočje.

(28) Ob upoštevanju poglobljenega pregleda Komisije in njene ugotovitve o obstoju neravnotežij so priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 izražena v priporočilih 1, 2, 3 in 4 v nadaljevanju. Politike iz priporočila 1 prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih z visokim javnim dolgom. Politike iz priporočil 2, 3 in 4 pomagajo odpravljati ranljivosti, povezane s šibko rastjo produktivnosti, kar s tem podpira potencialno rast BDP, in posledično prispevajo tudi k obravnavi priporočila 1. Priporočila 1, 2, 3 in 4 prispevajo k odpravljanju neravnotežij in izvajanju priporočila za euroobmočje v skladu z uvodno izjavo 27 –

PRIPOROČA, da Italija v letih 2024 in 2025 ukrepa tako, da:

1. pravočasno predloži srednjeročni fiskalno-strukturni načrt; v skladu z zahtevami reformiranega Pakta za stabilnost in rast omeji rast očiščenih odhodkov[27] v letu 2025 na stopnjo, skladno z verjetnim zmanjševanjem dolga sektorja država v srednjeročnem obdobju in zmanjšanjem primanjkljaja sektorja država v smeri referenčne vrednosti 3 % BDP iz Pogodbe; zagotovi, da bo davčni sistem bolj podpiral rast, s poudarkom na zmanjšanju davčnega primeža stroškov dela in v skladu s cilji vzdržnosti javnih financ, vključno z zmanjšanjem davčnih izdatkov in posodobitvijo katastrskih vrednosti, hkrati pa zagotavlja pravičnost in progresivnost ter podpira zeleni prehod;

2. okrepi upravno zmogljivost za upravljanje skladov EU, pospeši naložbe in ohrani zagon pri izvajanju reform; obravnava nastajajoče zamude, da bi omogočila nadaljnje hitro in učinkovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ter zagotovi dokončanje reform in naložb do avgusta 2026; pospeši izvajanje programov kohezijske politike; se v okviru vmesnega pregleda še naprej osredotoča na dogovorjene prednostne naloge, pri čemer upošteva priložnosti, ki jih ponuja platforma za strateške tehnologije za Evropo za izboljšanje konkurenčnosti;

3. obravnava negativne demografske trende za ublažitev njihovih učinkov na potencialno rast, tudi s privabljanjem in zadržanjem visoko usposobljenih delavcev ter reševanjem izzivov na trgu dela, zlasti v zvezi z ženskami, mladimi in revščino zaposlenih, še posebej delavcev z nestandardnimi pogodbami;

4. določi industrijsko in razvojno strategijo za zmanjšanje teritorialnega razkoraka z racionalizacijo sedanjih ukrepov politike ter upoštevanjem ključnih infrastrukturnih projektov in strateških vrednostnih verig; odpravi omejitve konkurence, zlasti v maloprodajnem sektorju, reguliranih poklicih in železnicah.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik

[27] V skladu s členom 2(2) Uredbe (EU) 2024/1263 „očiščeni odhodki“ pomenijo javnofinančne odhodke brez odhodkov za obresti, diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter enkratnih in drugih začasnih ukrepov.